

Titel: Hiertet er min Dronning, Fornuften er min Konge. Eller Svar paa det i Magasinet fremsatte Spørgsmaal No. 72. Er det mueligt, at en Hustrues Bolere kan være hendes Mands oprigtige Ven og troe Raadgivere? Naar Manden tager ham til sin Fortrolige, hvad bliver da Følgerne deraf for dem alle tre og Børnene? Her er et svar, men her spørges, om det er grundig, og efter Ønske?

Citation: "Hiertet er min Dronning, Fornuften er min Konge. Eller Svar paa det i Magasinet fremsatte Spørgsmaal No. 72. Er det mueligt, at en Hustrues Bolere kan være hendes Mands oprigtige Ven og troe Raadgivere? Naar Manden tager ham til sin Fortrolige, hvad bliver da Følgerne deraf for dem alle tre og Børnene? Her er et svar, men her spørges, om det er grundig, og efter Ønske?", i *Luxdorps samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Række 1 bind 14*, J.R. Thiele, 1771, s. 1. Onlineudgave fra Trykkefrihedens Skrifter: https://tekster.kb.dk/text/tfs-texts-1_014-shoot-workid1_014_018a.pdf (tilgået 05. december 2021)

Anvendt udgave: Luxdorps samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Række 1 bind 14

Ophavsret Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse.

[Læs Public Domain-erklæringen.](#)

[1](#)

Hiertet er min Dronning, Fornuften er min Konge.

Eller Svar paa det i Magasinet

fremsatte Spørgsmaal

No. 72.

Er det mueligt, at en Hustrues Bolere kan være hendes Mands oprigtige Ven og tro Raadgivere? Naar Manden tager ham til sin Fortrolige, hvad bliver da Følgerne deraf for dem alle tre og Børnene?

Her er et Svar, men her spørges, om det er grundig, og efter Ønske?

Kiøbenhavn, 1771.

Trykt og findes tilkiøbes hos J. R. Thiele,

boende i Peder Hvitfeldts Strædet.

[2](#)

[3](#)

Nulli affectus occultantur. Libido, metus & audacia dant fuiigna, & possunt prænosci.

SENECA.

Det er:

Ingen Sinds Lidelse kan forstille sig; man har visse Tegn, hvorpaa man kan kiende ufeylbarlig Løragtighed, Frygt og Dumdristighed.

Fra det vigtige Fald i det forlorne Paradiis henter vi Oprindelsen til den varige Drift at synde, vi daglig sporer hos et Menneske. Siden denne ulyksalige Tidspunkt er der intet naturligere for Mennesket, end at synde. At fordre Hellig-

[4](#)

hed og Dydshandlinger hos en vild Syndere er at fordre Umueligheder, ja det strider saa sterk imod hans lastige System, at han meget mere viser, at han ikke vil være sparsom i at yttre sin Ondskab, ney! han vil ikke være en Fuser i Synderlauget; hans høye Kiempe-Siæl lader sig ikke Nøye med at være en lille Synder. Vore Tidens vilde Uteerlighed og Færdighed i at synde lærer os, at fornuftige Folk ikke undseer sig ved at kappes om, at agere Mester-Diævel i de Roller, det onde Hierte daglig giver dem at spille. Her mødes paa Skuepladsen Kiv og Tvedragt, Had og Nag, Ærgierighed og Stolthed. Forfængelighed og Selvklogskab møder

hinanden, Horerie og Forræderie kysser hinanden.

Bedrøvede Tilskuere! I see og sukke: Ak! gid Dannemark snart havde spilt sin Tragedie til Ende! Men de nye og

idelig afvexlende Optrin, de velklædte Kiemper, der træder frem paa vores med den billige Sorgens Flor behængte Theater adspredter eders Forbønner, afnøder eder denne med Sandheden sammenhængende og rimelige Prophetie: Ney, skal Ondskab føre en

[5](#)

Nation om ved Næsen, behøves der hverken Scepter eller Fængsler; et Ord er nok, dette for Staten saa farlige Ord: Saadan skal det være.

Det er disse vore uvise og uvisse Tider, der uden Tvivl har givet Anledning til det i Magasinet fremsatte rige og vigtige Spørgsmaal:

Er det mueligt, at en Hustrues Bolere kan være hendes Mands oprigtige Ven og troe Raadgivere? Naar Manden tager ham til sin Fortrolige, hvad bliver da Følgerne deraf for dem alle tre og Børnene?

Jeg vil besvare samme Spørgsmaal, saa got jeg kan, og de adelige Syndere tage mig det ikke ilde op, om jeg rører lidet op i deres indbildte rolige Bremse-Rede. Dertil skulde jeg have en god og sterk Pind; men jeg vil see om en svag Pen kan gjøre det.

Af et Hierte, der er saa nedrigt, at det ikke har til Forskrift og Regel for sit Forhold,

[6](#)

uden en blind Villighed til at lystre de utæmmede Lysters Vink, kan man ikke vente andet, end skidne Handlinger og Forretninger, der lugter af den urene Kilde, de udflyder af. Forgylde Gemakker ere ikke saa tætte, at de kan skiule Horkarlen og Horkonen; der er en Speyder ved eders Side. I Uteerlige! Rygtet, det sladrende Rygte, fører om Bye alle eders Idrætter; man lugter Forgiften deraf langt fra; men vel! det er kuns eders kyndige Abekatter, de smaa Siæle, der klapper saa brav i Kongens Have, der bliver befængte af eders Svinerier. De Dydige ere alt for sterke til at blive rørte af de forblindende Dunster, der indvikler et ulyksalig Par, der har afystet al Skam, og afklædt al Ærbarhed. Den frekke Bolerske, naar hun aflægger sine Klæder, for at dele med sin Medlastige sit fordømmelige Vellysters Bytte, indvikler hun i dem Skam, Frygt og Ærbarhed; naar hun tumler ud af sit Horeleye, bemægtiger hun sig sine Boleklæder: hun venter at finde deri endnu den fornærmede Skam, den qualte Frygt, og den daanede Ærbarhed. — Ney, de fløy alle tre til de evige Mørke Egne, der at mælde Mørkhedens Børns ilende Trav

[7](#)

paa Veyen til deres urene Fyrstes brændende Vaaning.

Men vi vil træde lidt nærmere hen til den forbolede Hustru og hendes forhorede Medhielpere i Krappepleyen, hendes Bolere! vi vil støde den fixeerte og fornærmede Ægtemand saa stærk paa Hornene, at han skal vaagne op af sin ynkelige Lettroenhed og naragtige Tryghed, at han skal staae op til Hevn, og befrie sin Ægteseng fra de skiendige Pletter, der ere saa fornærmende Kommentarer over hans Hustrues fordækte Vandel.

Vi vil stræbe at overtale ham til at troe, at det uægte Horerie, hvori en Ægtemands Hustru er mænget, bør læses paa Spidsen af en Kaarde, da Stokkeprygl gjør kuns Ont værre.

Kydskheds Love tillader endog enhver fornærmet Ægtemand at vise denne Straf, og udøve den paa en adelig Hore.

[8](#)

Vi spørger da:

Hvad er en Hustrues Bolere for en Karl?

Jeg vil afmale ham, endskiønt hans Skilderie vil føre noget ækkelt med sig. Det er ikke nok, at jeg kalder ham en lumpen Karl, og en frygtagtig Kujon; denne Titel gjør ham endnu ukiendelig; ney! her maa en skarpere Sværte, en stærkere Farve til at vise ham for Verden med bar Ansigt: En Hustrues Bolere er et halv Menneske og et halv Sviin; hans Ansigt er bleg og fuld af røde og blaa Mindes Mærker af hans Uteerligheder, hans Been ere halv-raadne og vaklende; hans Røst er hees og uforstaaelig; han taler mere med Øynene end med Munden; paa hans Tunge flyder Forførelsens og Smigers Ollie, der neddrypper i hans letsindige og frekke Bolerskes matte Hierte; hans Gang er mat, og altid nedhængende imod Lasters Møding; thi fra den

Dag han blev indskreven i Ægtemænds Fornærmeres Klasse, vare hans Skrit tumlende, slibrige og ilende, men da han kom inden Mandens Dørtæskel,

[9](#)

svandt hans Styrke bort, og hans Kraft fortørredes.

Naar denne Bolere kommer selvbuden i en Mands Huss, efter at han enten i Kirken, ved en Spadseregang, eller i et Sælskab har antruffen Konen, og formeent hende at være for smuk for een Mand, og han da tillige har foren ved de Kniplinger eller noget andet Indkiøb, der følges med ham til Konen første gang, at hun skal blive et vis Rov for hans vilde og optændte Brynde, da er hans Førhold smigrende og ydmyg mod Manden; han forekommer ham ved alle Leyligheder med en ydmyg Ærbødighed, med en beyelig Føyelighed; han lærte af Slangen, at gjøre de venligste Bugter og Vendinger i samme Øyeblik, han giver hans Ære det dødelige Stik. Men er denne Bolere indbuden af Konen, for at afhielppe en kildrende Trang, og mætte en umaadelig Brynde, som en fornuftig Ægtemand udslukker med en efter Naturens Maal og Maade afpasset Færdighed, da er hans Forhold myndig og frek, næseviis og grov, fornærmende og stiklende. Det er en Maade imellem Syndere af denne Klasse, at

[10](#)

den, som ikke begynder Synden, har en slags Myndighed over den anden. (O! I sorte Kunster! den Almægtige bevare den Dydige fra at lære eders Kunstgreb!) See! derfor har og en indbuden Bolere Fortrinnet for en selvbuden Bolere i denne Synder-Klasse. Der er en Frygt hos en Kone, (var det end det skiendigste og meest uforskammede Fruentimmer), efter begangen Forseelse, at hendes Mand skal faae hendes Afvigelser at vide, (var det end den enfoldigste, den beste, den frommeste Mand). Denne Frygt har vi Naturen at takke for.

Denne Frygt paa Fruentimmerets Side sparer os for mangen misfornøvelig Time. Hvad jeg ikke seer har jeg jo ikke Ont af, var Konen uden denne Frygt, da vilde jo Manden idelig blive et opirret Vidne til hans Kones vellystige Handlinger. Enhver Krog i hans Huus vilde da forvandles til en Seng, da vilde jo Fornærmelser skylle ned over hans takkede Hoved; men denne Frygt giemmer en fordømmelig Omarmelse langt fra hans Øyne. - Er der ikke Seng nok uden for Mandens Huus, og skulde vore ukydske

[11](#)

Koner være bange for at rede en Seng i Græsset, af Frygt for at krylle et smukt Skiørt eller Klædning, da de ikke ere bange for at begaae den skiendigste af Laster, denne: At besmitte sin Ægteseng?

Vi spørger videre:

Naar nu denne Bolere og Hustruen har omarmet hinanden saa længe, at der er en saa stor Fortrolighed imellem dem, som den, der allene bør være imellem en Ægtemand og Kone, kan da vel Manden med Grund fortroe sig til, eller vente af Boleren et sand og oprigtig Venskab, et troe og fornuftig, et betænksom, og for en heel Familie lykkelig Raad?

Nej! aldeles ikke; thi Boleren er for Manden kuns et farlig Sukkerbrød med Rottekrud oven paa. Er han saa stor en

[12](#)

Daare, at han anseer det for Sukker, da er hans Fordærvelse for Døren, da spiller Katten og Musen, Boleren og Hustruen Mester, da fanges Manden i det saa fiint sammenspundne Garn, der var stillet ud for ham.

Et Menneske, der er saa nedrig, at angribe en Mands Ære paa der ømmeste Sted, skyer ikke for at gjøre de skammeligste Skrit, og spille ham de sorteste Finter.

Hvad Venskab vilde vel en Ægtemand finde hos hans Kones Bolere? Dette: Daglig at spinde paa et nyt Forræderie, at fylde hans Huus med en skiden Yngel, eller at dræbe en Mængde Skabninger, som Boleren og Hustruen maaskee maatte skielve ved at vise den klar-seende Verden, da de vare avlede i saa fordømmelige Hensigter og, paa saa forbudne Veye.

Hvad Raad torde vel Manden vente af hans Kones Bolere? Dette: Min Herre! de behager at gaae hen at hænge sig selv, for at lette deres Hierte. Deres Kone befinder sig meget bedre, siden hun har givet

mig

[13](#)

mig første Prioritet i den Kapital, som Verden skulde trække Rente af, og da jeg vil betale en stærkere Rente

deraf, end nogen anden, (nemlig lover paa Cavalliers Parol hvert Aar at forære dem et Barn); saa slaae dem til Rolighed, og misund ikke en brav Karl at plukke Æble i deres Have.

Kan en dydig og fornuftig, en retsindig

og gudfrygtig Mand lade sig nøye med et Venskab af saa gemeent et Slags, eller et Raad stemplet paa saa falsk og forbrydelig en

Maade? En saa ulyksalig og fiin plaget Ægtemand, der daglig ma dyppe i Fad med en Judas, må vel sukke om Forløsning, og stræbe at ryste denne skidne Borre af sin Ægteskabs Klædning. Hans første Spørsmaal er: Om der er Confistorium til? og om man endnu maa faae Tilladelse til at skilles fra sin Kone for Hors skyld? Han tvivler paa, at dette bliver hiin eller nogen ærlig Mand tilladt; thi han veed, at de danske Koner har meget at sige, og at Sandhed i en fornærmet Ægtemands Mund kan saa snart blive til

[14](#)

Løgn, naar man vil søge den i hans Kones Mund.

Enten nu Manden tager Boleren til sin Fortrolige, eller ey, hvad bliver vel da Følgerne for dem alle tre og Børnene, uden dette: Der er et Land, hvor Konerne maa have 2, 10 eller flere Mænd, med den Forskiel, at de skal kuns vies til en af dem, og sove hos de andre; at en Ægtemand skal see sit ædle og dydige Blod formænget med Horkarlens og hans fæiske Kones Blod; at en Stat maa lade sig nøye med Horeunger, i steden for ægte og dydige Borgere; at en Kone maa bære Buxerne, og en Mand knap faae saa meget han kan faae sig et Par for, formedelst de alt for ruinerende Traktementer; og der skal være aaben Tafel for Ægteskabs-Diævelen og hans Anhang.